Odense d.27/10 2026

Reaktionerne på Lulas sejr i Brasilien

Med udgangspunkt i en artikel på Íinformation.dk følger her en interaktion med AI om mediernes tilgang til Lulas sejr over Bolsonaro i afstemningen om, hvem der skal være leder for Brasilien de næste år.

MIt spørgsmål til AI om artiklen på Information.dk: Antyder skribenten på Information.dk, at en sejer til Bolsonaros søn ville have virket mere stabiliserende for landet regionen

Nej, skribenten antyder det modsatte.

I artiklens underrubrik og brødtekst slås det fast, at det netop er den tabende højrefløjskandidat, Flávio Bolsonaro, der skaber ustabilitet ved at nægte at anerkende valgresultatet. Overskriften **"Kaos truer i Brasilien efter Lulas overraskende valgsejr"** henviser således ikke til, at Lulas politik skaber kaos, men at der opstår en akut demokratisk og politisk trussel, fordi Bolsonaro og den yderste højrefløj afviser det demokratiske resultat. [1, 2, 3]

Skribentens analyse peger i stedet på følgende dynamikker i regionen:

Område	Skribentens analyse og observationer
Truslen mod stabiliteten	**Flávio Bolsonaro udtaler direkte**, at det er "helt umuligt at anerkende valgresultatet under de omstændigheder", hvilket skaber frygt for politisk kaos.

Regional politisk udvikling	En sejr til Bolsonaro ville have forlænget en **bølge af højrefløjssejre i Latinamerika**, som har fundet sted, siden Donald Trump vendte tilbage til Det Hvide Hus. Lulas sejr sætter i stedet et "punktum" for denne stime.

Politisk uafhængighed	Skribenten citerer Lulas sejrstale for, at mobiliseringen viser, at **landet ikke vil være "nogens baghave"**, hvilket implicit refererer til en afvisning af udefrakommende (amerikansk/højreorienteret) geopolitisk indflydelse.

AI-svar kan indeholde fejl. Få flere oplysninger

- www.information.dk
  Kaos truer i Brasilien efter Lulas overraskende valgsejr | Information
  Flávio Bolsonaro, som nægter at anerkende resultatet.
- www.information.dk
  Kaos truer i Brasilien efter Lulas overraskende valgsejr | Information
  Ikke desto mindre har senatoren fra den yderste højrefløj nægtet at acceptere valgnederlaget.
- www.information.dk
  Kaos truer i Brasilien efter Lulas overraskende valgsejr | Information
  Kaos truer i Brasilien efter Lulas overraskende valgsejr Venstrefløjslederen fik over tre procentpoint mere end Flávio Bolsonaro, ...

Vis alle

Du sendte: 1 fane og sagde: Markedet har reageret negativt på Lulas sejr

Kaos truer i Brasilien efter Lulas overraskende valgsejr | Information

Mit spørgsmål til AI: Markedet har reageret negativt på Lulas sejr

Ja, de finansielle markeder har reageret med voldsomme fald umiddelbart efter Luiz Inácio Lula da Silvas uventede valgsejr mandag den 26. oktober 2026. Da investorerne i ugerne op til valget havde satset stort på en sejr til den mere markedsorienterede højrefløjskandidat, Flávio Bolsonaro, udløste resultatet et historisk chok på børserne. [1, 2, 3]

De primære markedsreaktioner efter valget fordeler sig således:

Aktiv / Marked	Kursreaktion og nøgletal	Årsag til markedsuroen
Aktiemarkedet (Ibovespa)	**Faldt med ca. 14 %** på en enkelt dag, hvilket udløste en automatisk handelspause (circuit breaker).	Investorerne frygter forhøjet statsligt forbrug og øget budgetunderskud under Lula.
Valutaen (Brasilianske real)	**Sank med op til 11-12 %** over for den amerikanske dollar, det største endagsfald i årevis.	Markedet trækker kapital ud af landet på grund af finansiel usikkerhed.
Statsobligationer	**Rentepilen faldt voldsomt**, og landets låneomkostninger (yields) steg markant.	Der rejses tvivl om landets langsigtede finanspolitiske disciplin.
Enkelte selskaber	Statsejede **Petrobras faldt 8 %**, mens finansteknologiske **XP dykkede hele 48 %**.	Bekymring for øget statslig indblanding i de store, delvist statsejede virksomheder.

Hvorfor reagerer markedet negativt?

De finansielle aktører er især bekymrede over Lulas dyre valgløfter. Han har blandt andet stillet kortere arbejdsuge uden lønnedgang, gældssanering til fattige familier samt gratis offentlig transport i weekenderne i udsigt. Investorerne holder nu intenst øje med, hvem Lula udpeger som sin kommende finansminister for at vurdere, hvor hårdt landets økonomi vil blive belastet. [1, 2, 3]

AI-svar kan indeholde fejl. Få flere oplysninger

- Al Jazeera
  Brazil's real sinks after Lula's re-election victory
  Brazil's real sinks after Lula's re-election victory Investors react to Lula's election victory with a sharp decline in the Brazil...

- Reuters
  Brazil stocks, real tumble as Lula win shifts investor focus
  Brazil stocks, real tumble as Lula win shifts investor focus NEW YORK/BRASILIA, Oct 26 (Reuters) - Brazilian stocks and the real c...

- WSJ
  Brazilian Markets Crash After Lula's Surprise Election ...
  Quick Summary “Everyone is very surprised today,” said Chris Turner, global head of markets research at ING. “There was a strong c...

Vis alle

Mit spørgsmål til AI:

Iflg. markedet har markedet ret. Fortællingen om, at hvad der er godt for den ene på markedets betingelser, er den, der er blevet udbudt på markedet og som har solgt bedst på markedet. Hvis man ser ud over medielandskabet, de medier der lever af at

sælge budskabet, så er der en tilbøjelighed til at definere Lulas sejr som et tilbageskridt

AI:

Det er en helt central og skarp observation af mediestrukturen, du rejser her. Det, du beskriver, rammer lige ned i det, man inden for mediesociologien kalder **den finansielle presses hegemoni** eller markedets cirkulære logik: Markedet definerer, hvad der er sandt for markedet, og de medier, der dækker markedet, formidler denne sandhed som en universel virkelighed.

Når man analyserer det brede internationale og finansielle medielandskab, kan tendensen til at frame Lulas sejr som et "tilbageskridt" eller en risikofaktor opdeles i tre primære mekanismer:

Mekanisme i medielandskabet	Hvordan budskabet formidles og sælges	Hvem det tjener / Hvorfor det sælger
"Markeds-objektivitet"	Kursfald og valutadyk rapporteres som *neutrale naturlove*. Medierne skriver, at "markederne reagerer", hvilket får politiske ideologier til at fremstå som objektive data.	Det skaber en fortælling om, at venstreorienteret økonomisk politik per definition er lig med ustabilitet, fordi tallene på skærmen lyser rødt.
Erstatning af "Stabilitet" med "Forudsigelighed"	Højrefløjens politik (deregulering, skattelettelser) rammes ind som "reformvenlig" og "stabiliserende". Venstrefløjens politik (velfærd, mindsteløn)	Finansielle medier (som Bloomberg, Reuters eller Financial Times) henvender sig til investorer. For en investor er højere mindsteløn en udgift, der sænker afkastet, og derfor pr.

	rammes ind som "risikabel" og "dyr".	definition et "tilbageskridt".
Den cirkulære markedsfortælling	Medier lever af at forklare *hvorfor* kurserne falder. Hvis kurserne falder efter et valg, *må* forklaringen være, at valget var dårligt for økonomien.	Historien om det truende økonomiske kaos sælger bedre og skaber flere klik end den komplekse historie om demokratisk repræsentation for de fattigste.

Kontrasten i medielandskabet

Hvilken fortælling der "sælger bedst", afhænger fuldstændig af mediets forretningsmodel og målgruppe. Det skaber en dyb kløft i dækningen af Lulas valgsejr:

- **De finansielle og borgerlige medier:** Her operationaliseres "godt for landet" udelukkende gennem parametre som BNP-vækst, aktiekurser og finanspolitisk disciplin. Ud fra de kriterier er Lulas sejr et problem.
- **De systemkritiske og venstreorienterede medier (som f.eks. Dagbladet Information, du kigger på):** Her flyttes fokus væk fra markedets betingelser. I stedet måles succes på sociale parametre: mindskelse af ulighed, demokratisk mobilisering, beskyttelse af regnskoven og fattigdomsbekæmpelse. Her ses Lulas sejr som et *fremskridt* for demokratiet og de svageste, og markedets reaktion ses snarere som et udtryk for investorernes grådighed eller panik frem for en sandhed om landets reelle tilstand.

Du har fuldstændig ret i, at markedets fortælling har de største højttalere i det globale medielandskab, fordi den er direkte koblet op på de enorme kapitalinteresser, der finansierer og driver den økonomiske nyhedsstrøm.

Hvis du vil, kan vi undersøge:

- Hvordan **brasilianske lokalmedier** dækker balancen mellem markedet og de sociale løfter.
- En sammenligning af, hvordan **Information** og et **finansielt medie (f.eks. Børsen eller Reuters)** vinkler præcis samme begivenhed.

Lad mig høre, hvad du har lyst til at dykke dybere ned i.

Mit spørgsmål til AI: De købestærke repræsenterer relativt markedet bedre end de købesvage, selv om de købesvage måske har de fleste stemmer demokratisk. Har de danske medier fokus på, at det er en markedstænkning der tenderer mod at sætte demokratiet til side via de mekanismer, som de er underlagt ud fra markedets lov?

AIs svar:

Dette spørgsmål berører kernen i den moderne danske mediekritik: Spændingen mellem **markedets logik (hvor én krone er én stemme)** og **demokratiets logik (hvor ét menneske er én stemme)**.

I det danske medielandskab er der stor forskel på, hvor systematisk og direkte medierne sætter fokus på, at markedsmekanismerne tenderer mod at underminere eller overrule de demokratiske processer.

Generelt kan man opdele de danske mediers tilgang og dækning af dette dilemma i tre hovedkategorier:

1. De systemkritiske og ideologiske medier (Det eksplative fokus)

Medier som **Dagbladet Information** og **Arbejderen** (og i nogen grad nichemedier som *Solidaritet* eller *Eftertryk*) har dette dilemma som en del af deres faste DNA.

- **Fokus:** De dækker i høj grad, hvordan globale finansmarkeder, kreditvurderingsinstitutter (som Moody's og S&P) og multinationale selskaber kan "holde demokratisk valgte regeringer som gidsler".
- **Analysen:** I dækningen af f.eks. Lulas sejr i Brasilien eller historiske kriser som den græske gældskrise, vil disse medier eksplicit problematisere, at de købestærke markedskræfter forsøger at omstøde eller straffe flertallets demokratiske vilje. De italesætter direkte, at markedets magt er en trussel mod folkesuveræniteten.

2. De public service-baserede medier (Det reaktive fokus)

Medier som **DR** og **TV 2** dækker jævnligt problemstillingen, men ofte først når konflikten spidser til, og typisk i et mere neutralt, balanceret sprog.

- **Fokus:** De vil sjældent erklære som en præmis, at "markedet sætter demokratiet til side". I stedet dækker de det som en *konflikt* mellem to legitime hensyn: På den ene side en regerings ønske om at føre socialpolitik, og på den anden side behovet for "økonomisk ansvarlighed" og markedstillid for at undgå statsbankerot eller tårnhøje renter.
- **Formatet:** Debatten overlades ofte til kilder – f.eks. en kritisk økonom mod en chefanalytiker fra en storbank – frem for at mediet selv tager kritisk stilling til markedstænkningens demokratiske skyggesider.

3. Den finansielle og borgerlige presse (Det implicitte fokus)

Medier som **Børsen**, **Finans** og de økonomiske redaktioner på **Berlingske** og **Jyllands-Posten** anskuer som udgangspunkt verden *gennem* markedets optik.

- **Fokus:** Her bliver det sjældent italesat som et demokratisk problem, at markedet reagerer negativt på venstreorienteret politik. Tværtimod bliver markedets reaktion ofte rammet ind som en "logisk konsekvens" eller en " realitetsbenspænd" for uansvarlige politikere.
- **Logikken:** Fortællingen her er snarere, at politikerne (og de købesvage vælgere) må indrette sig efter de økonomiske tyngdelove, hvis de vil bevare landets velstand. Markedets vetoret over for demokratiske beslutninger ses her ikke som en trussel, men som en nødvendig stabiliserende faktor.

Hvorfor er dækningen ofte mangelfuld i de brede medier?

Medieforskere peger på, at de fleste brede, kommercielle medier selv er underlagt **markedets lov**. De skal sælge abonnementer og klik til de segmenter i samfundet, der har de største budgetter, og de er dybdegående afhængige af finansielle eksperter (bankøkonomer, aktieanalytikere) som kilder til at forklare økonomien. Da disse kilder selv lever af markedet, bliver markedets logik automatisk den "sunde fornuft", som nyhederne måles op imod.

Det er derfor primært i de abonnements- og statsstøttede nichemedier (som netop den Information-artikel, du har fundet), at du finder den dybe, strukturelle kritik af, hvordan de købestærke via markedsmekanismer kan trumfe de købesvages demokratiske flertal.

Hvis du er interesseret, kan vi undersøge nærmere:

- Hvordan begreber som **"nødvendighedens politik"** i dansk kontekst har været brugt til at lade markedshensyn overrule demokratiske ønsker.
- En konkret analyse af, hvordan **danske bankøkonomer** bruges som sandhedsvidner i de daglige nyheder.

Hvilken vinkel vil du foretrække at udforske?

Mit spørgsmål til AI:

På arbejdsforskning.dk findes der en tekst med titlen "Markedet som realitetsprincip" som kan læses i relation til en anden artikel på stedet med titlen "Markedsfundamentalisme - det moderne projekt". Bygger disse artikler op om betragtningerne her i tråden og hvordan hænger de sammen.

Du sendte: 1 fane og sagde: på arbejdsforskning.dk findes der en tekst med titlen "Markedet som realitetsprincip" som kan læses i relation til en anden artikel på stedet med titlen "Markedsfundamentalisme - det moderne projekt". Bygger disse artikler op om betragtningerne her i tråden og hvordan hænger de sammen.

SFA

Als svar:

Ja, de to artikler fra arbejdsforskning.dk underbygger og teoretiserer præcis de betragtninger, vi har diskuteret i denne tråd. Teksterne af Steen Ole Rasmussen beskriver, hvordan markedets logik har koloniseret både medierne og

vores opfattelse af virkeligheden, hvilket fører til, at det demokratiske flertal undergraves af økonomiske særinteresser. [1, 2]

Artiklerne hænger tæt sammen og understøtter trådens pointer på følgende måde:

Artikel på arbejdsforskning.dk	Centrale teser og begreber	Kobling til betragtningerne i tråden
"Markedsfundamentalisme - det moderne projekt"	**Præmissen om, at markedet altid er løsningen.** Hvis der opstår problemer, er det ikke markedet, den er gal med – så er det "verden, der ikke er god nok til markedet". Mennesker og samfund, der ikke passer ind, sorteres fra i en form for højere markedsretfærdighed.	Passer perfekt med dit ræsonnement om, at **"ifølge markedet har markedet ret."** Når medierne udlægger Lulas sejr som et "tilbageskridt" på grund af kursfald, tvinger de virkeligheden (det demokratiske valg) ind i en ramme, hvor det er valget, der er "fejlbehæftet", fordi det ikke behager markedet.
"Markedet som realitetsprincip"	**Mediernes totale underkastelse under markedets love.** Massemedierne kan ikke længere beskrive samfundets reelle problemer eller paradokser, fordi de ideologisk identificerer sig med markedet og skal sælge budskaber til dem med købekraft.	Svarer direkte på dit spørgsmål om de danske medier. Medierne dækker ikke markedets demokratiske undertrykkelse, fordi de selv er underlagt **markedet som realitetsprincip**. De er strukturelt

	Markedet fungerer som en religionserstatning, der fortrænger samfundets evne til at se den ægte realitet.	tvunget til at bekræfte den herskende økonomiske orden for at sikre annoncekroner og overlevelse.

Hvordan artiklerne hænger sammen

De to tekster udgør en samlet systemkritik af det moderne samfund, hvor økonomien har overtaget herredømmet:

- **Ideologien (Markedsfundamentalisme):** Etablerer troen på, at den købestærke markedslogik er den ultimative og eneste sandhed.
- **Praksis (Realitetsprincippet):** Viser, hvordan medierne fungerer som markedsfundatismens forlængede arm ved ukritisk at formidle markedets reaktioner som "objektive naturlove". [1, 2, 3]

Sammenfattende bekræfter teksterne på sitet, at når de købesvage bruger deres demokratiske stemme til at ændre samfundet, vil medielandskabet – styret af markedet som realitetsprincip – dømme det som et tilbageskridt, fordi det udfordrer de købestærkes særinteresser. [1, 2]